

Συμβούλιο της Επικρατείας 1194/1977, τμ. Α'

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. 1977 σελ. 398

Περίληψη: Εργατικόν ατύχημα νοείται και η πρόκλησις νόσου ή η επιδείνωσις παθήσεως λόγω εργασίας υπό εκτάκτους, δυσμενείς και ανωμάλους συνθήκας αδιαφόρως αν αι συνέπειαι εξεδηλώθησαν βραδύτερον. Περίπτωσης εγκεφαλικής θρομβώσεως και θανάτου εξ εγκεφαλικής αιμορραγίας. Δυνατότης επί θανάτου συγχωρήσεως αναγγελίας μέχρι 2 ετών.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος ο κ. ΑΓΓ. ΙΑΤΡΙΔΗΣ

Εισηγητής ο κ. ΙΩ. ΔΕΛΛΗΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Ζορμαλάς, Δ. Ράπτης

Επειδή, κατά την έννοια των προβλεπουσών περί του εργατικού ατυχήματος διατάξεων των άρθρων 8, § 4 και 34, § 1, του μνησθέντος Α.Ν. 1.846 / 1951, νοείται ως εργατικόν ατύχημα, συνεπαγόμενον την απονομήν συντάξεως άνευ της συνδρομής χρονικών προϋποθέσεων, και η πρόκλησις νόσου παρακωλυούσης την εργασίαν ή η επιδείνωσις προϋπαρχούσης παθήσεως εκ της προσφοράς της εργασίας του ησφαλισμένου υπό όλως εκτάκτους, δυσμενείς και ανωμάλους συνθήκας και της εντεύθεν υπερμέτρου προσπαθείας αυτού όπως ανταπεξέλθη εις τοιαύτας συνθήκας εργασίας, αδιαφόρως εάν αι δυσμενείς συνέπειαι επί της υγείας του εξεδηλώθησαν βαθμιαίως βραδύτερον (Σ.τ.Ε. 1856/ 75).

Επειδή, εξ ετέρου διά των διατάξεων του άρθρου 21 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητος του Ι.Κ.Α. (Α.Υ.Ε. 57.440) 1938, φ. 33 Β'), ως ετροποποιήθη διά των υπ' αριθμ. 9.619 /1941, 19.405 /1944 και 43.127 1.608 / 1961 (φ. 47 Β'), αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, επιβάλλεται η υποχρέωσις εις τα εν τη παραγρ. 1 αναφερόμενα πρόσωπα, της αναγγελίας, παντός ατυχήματος επελθόντος εν τη εργασίā ή εξ αφορμής αυτής, εις ησφαλισμένον του Ιδρύματος, εντός προθεσμίας 5 ημερών ή, προκειμένου περί ιατρού ή υπαλλήλου του Ιδρύματος, εντός 24 ωρών, αφ' ης λάβωσι γνώσιν (§ 2). Περαιτέρω, διά της § 4 του αυτού άρθρου, ορίζεται ότι δύναται να γίνωσι δεκταί και εκπρόθεσμοι δηλώσεις, οσάκις διαπιστούται "ότι λόγοι ανεξάρτητοι της θελήσεως των δηλούντων, παρημποδίσαν την έγκαιρον δήλωσιν", ως και ότι "εκ του λόγου... αυτού, δεν παρατείνεται η προθεσμία πέραν του 60θήμερου, εκτός εάν πρόκειται περί ατυχημάτων, ων συνέπεια ήτο ο θάνατος, οπότε η προθεσμία προς αναγγελίαν δύναται να παρατείνεται μέχρι των δύο ετών...".

Επειδή, εν προκειμένω διά της προσβαλλομένης αποφάσεως, εγένοντο δεκτά τα εξής: την 12.9.1970, ο σύζυγος της αιτούσης, όστις ήσκει το επάγγελμα του οικοδόμου και ήτο ησφαλισμένος του Ιδρύματος, ενώ απησχολείτο εις την επιδιόρθωσιν της στέγης του Ιερού Ναού Παναγίας Σιατίστης, παρεπονέθη ότι ησθάνθη ζάλην κατά τας απογευματινάς ώρας και διέκοψε την εργασίαν του, μεταβάς εις τα Ιατρεία του ΙΚΑ προς εξέτασιν. Ούτος, μετά από ώρας, υπέστη ημιπληγίαν συνεπεία εγκεφαλικής θρομβώσεως, παραμείνας κλινήρης μέχρι της 13.5.1971, ότε απεβίωσε συνεπεία εγκεφαλικής αιμορραγίας. Εξ άλλου, εγένετο δεκτόν υπό της προσβαλλομένης, ότι περί του συμβάντος τούτου, το πρώτον εγένετο γνωστοποίησις εις τας υπηρεσίας του Ιδρύματος την 31.8.1972, ότε η αιτούσα, διά της υποβληθείσης την ημέραν εκείνην εντάσεώς της κατά προηγηθείσης αποφάσεως του Δντού του οικείου Υποκαταστήματος ΙΚΑ Θεσσαλονίκης (απορριψάσης το συνταξιοδοτικόν της αίτημα επί τω λόγω ότι ο ως άνω θάνατος του συζύγου της ωφείλετο εις κοινήν νόσον και δεν συνέτρεχον αι νόμιμοι χρονικαί προϋποθέσεις), προέβαλεν ότι ο θάνατος ούτος ωφείλετο εις το ανωτέρω συμβάν. Εν όψει τούτων, η προσβαλλομένη απόφασις απέρριψε τελικώς το συνταξιοδοτικόν αίτημα της αιτούσης, αφ' ενός μεν διότι η ως άνω γενομένη την 31.8.1972 αναγγελία του ανωτέρω συμβάντος (λαβόντος χώραν, ως εξετέθη, την 12.9.1970) ήτο εκπρόθεσμος, αφ' ετέρου δε διότι το συμβάν τούτο, το οποίον, ως έκριναν τα αρμόδια υγειονομικά όργανα επεδείνωσε την προϋπάρχουσαν πάθησιν του θανόντος (υπέρτασιν κακοήθη), δεν συνίστα εργατικόν ατύχημα καθ' όσον, κατά την μνησθείσαν ημέραν, δεν εδικαιολογείτο όλως εξαιρετική κόπωσις του θανόντος, διαφέρουσα ουσιαδώς της κοπώσεώς του εκ της προγενεστέρας εργασίας του εις οικοδομάς παρά το υποστηριχθέν υπό μάρτυρος, συναδέλφου του θανόντος, ότι κατά την ημέραν εκείνην επεκράτει υπερβολικός καύσων και βαρεία νέφωσις, απειλούσα βροχήν (εξ ου ηναγκάσθησαν να εργασθούν εντατικώς διά να αποπερατώσουν την στέγην του ναού) καθ' όσον, ανεξαρτήτως των ανωτέρω "εις την περιοχήν της Σιατίστης κατά μήνα Σεπτέμβριον δεν δύναται να παρατηρηθή υπερβολικός καύσων". Αλλ' αι αιτιολογίαι αύται της προσβαλλομένης αποφάσεως, ελέγχονταί αμφοτέροι ως πλημμελείς. Ούτω η μεν πρώτη, δεχθείσα, ότι η ως άνω αναγγελία του συμβάντος της 12.9.1970, γενομένη την 31.8.1972, ήτο προ της συμπληρώσεως διετίας, ήτο εκπρόθεσμος, μολονότι επηκολούθησεν ο θάνατος του ησφαλισμένου, δεν είναι νόμιμος, εφ' όσον ως εξετέθη,

συγχωρείται, επί τη συνδρομή των προϋποθέσεων της μνησθείσης διατάξεως του άρθρου 21 § 4 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του Ι.Κ.Α., η παράταση της ως άνω προθεσμίας της αναγγελίας, του ατυχήματος, υπό των κατά νόμον υποχρέων, μέχρι δύο ετών, εάν συνέπεια του ατυχήματος ήτο ο θάνατος του ησφαλισμένου. Η δε δευτέρα, δεν διαλαμβάνει ειδικωτέρας σκέψεις προς θεμελίωσιν της κρίσεώς της ότι η εργασία του θανόντος, κατά την ως άνω κρίσιμον ημέραν, δεν εγένετο, υπό εκτάκτους και δυσμενείς συνθήκας, απαιτούσας υπέρμετρον προσπάθειαν της υγείας του, ουδ' αποκρούει επαρκώς, διά συγκεκριμένων λόγων, τον προταθέντα (και βεβαιούμενον υπό του εξετασθέντος μάρτυρος) ισχυρισμόν της αιτούσης περί επικρατήσεως ειδικών καιρικών συνθηκών κατά την ημέραν εκείνην, επιβαλλουσών την καταβολήν εντόνων προσπαθειών υπό του θανόντος προς ταχίστην αποπεράτωσιν της εργασίας του, μη αρκούσης της γενικής και αορίστου σκέψεως ότι κατά μήνα Σεπτέμβριον δεν επικρατεί υπερβολικός καύσων εν τη περιοχή εις ην ο θανών ειργάσθη κατά την ως άνω κρίσιμον ημέραν.

Επειδή, κατ' ακολουθίαν, ακυρωτέα, ως ανεπαρκώς ητιολογημένη, τυγχάνει η προσβαλλομένη απόφασις, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, ήτις, ως εκ τούτου, δέον όπως γίνη δεκτή.

Σημείωση

Βλ. σχετικώς εις ΕΔΚΑ ΙΗ' Α.Π. 1140/ 75 σελ. 150, Σ.Ε. 143 /76 σελ. 252, Σ.Ε. 1303 /76 σελ. 479, εις ΕΔΚΑ ΙΖ' Σ.Ε. 2732 /74 σελ. 20, Σ.Ε. 197 /75 σελ. 397, Σ.Ε. 1856 /75 σελ. 718.